

РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗА ЗАКОНОДАВСТВО

01 Број: 011-00-37/2012

Датум: 23. јануар 2012.

Београд

ЈС

МИНИСТАРСТВУ ЗА ЉУДСКА И МАЊИНСКА ПРАВА, ДРЖАВНУ УПРАВУ И
ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ

БЕОГРАД

Размотрели смо Нацрт закона о изменама и допунама Закона о Заштитнику грађана, који сте нам доставили на мишљење уз ваш акт број: 011-00-00002/2012-02 од 12. јануара 2012. године, и, са становишта надлежности и делокруга овог секретаријата, обавештавамо вас следеће.

Одредбу члана 1. Нацрта закона, у делу који се односи на садржину новог става 3, којим се предвиђа да Заштитник грађана обавља послове Националног механизма за превенцију тортуре, потребно је преиспитати са становишта неопходности задржавања – имајући у виду одредбу члана 194. став 4. Устава Републике Србије, према којој су потврђени међународни уговори део правног поретка Републике Србије и, с тим у вези, чињеницу да је Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и доступака („Службени лист СЦГ – Међународни уговори”, бр. 16/05 и 2/06 и „Стручни гласник РС – Међународни уговори”, број 7/11) већ установљена одговарајућа надлежност Заштитника грађана, тако што је прописано да Заштитник грађана обавља послове Националног механизма за превенцију тортуре (члан 2а став 1). Одредбу истог члана и става, у делу којим се предвиђа овлаштење за Заштитника грађана да ближе уреди начин обављања послова Националног механизма за превенцију тортуре, потребно је преиспитати имајући у виду то да је надлежност Заштитника грађана усмерена на поштовање права грађана, односно на контролу законитости и праведности рада органа управе и да се та надлежност мора остваривати у поступку који је утврђен законом, а не актом органа који врши контролу.

Одредбу члана 5. Нацрта закона, којом се предвиђа да заштитник грађана и његови заменици не могу бити позвани на кривичну или другу одговорност за оно што кажу, напишу или предузму у вршењу функције, потребно је преиспитати са становишта неопходности задржавања будући се ради о литању које је већ уређено Уставом Републике Србије (члан 103. став 2. – Народни посланик не може бити позван на кривичну или другу одговорност за изражено мишљење или гласање у вршењу своје посланичке функције и члан 138. став 5. – Заштитник грађана ужива имунитет као народни посланик), као и са становишта сагласности са наведеном одредбом Устава која се односи на обим имунитета народног посланика, нарочито у односу на предвиђено изузимање од одговорности за предузете радње, а посебно из разлога што се уживање имунитета везује за функцију али не и за законите вршење функције.

Одредбе члана 16. Нацрта закона, тј. новог Одељка „У Разматрање притужби у органу управе и извештај о притужбама”, односно члана 35а потребно је

размотрити са становишта оцене да ли предложена решења представљају материју закона којим се уређује рад Заштитника грађана. У вези са наведеним, посебно се указује на то да је питање поступања органа државне управе (односно ималана јавних овлашћења, када обављају послове државне управе) у односу на пратеже грађана већ уређено Законом о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07 и 95/10).

У вези са одредбом члана 18. Напрета закона, којом се предлаже додавање новог става 4. у члану 37. основног текста закона, којом би се утврдило да Влада, без сагласности Заштитника грађана, не може обуставити, одложити или ограничiti извршење буџета Заштитника грађана, указујемо на то да је предложену одредбу потребно преиспитати имајући у виду овлашћења Владе утврђена Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10 и 101/10), а посебно основањост изузимања појединих органа од правила која су успостављена тим законом, па с тим у вези и давање субјекта, односно органа у иједнак подлогај. Поред наведеног, у односу на ово питање потребно је прибавити мишљење Министарства финансија.

У вези са одредбом члана 19. Напрета закона, којом се предлаже присвајање досадашњег става 5. и додавање нових ст. 5-13. у члану 38. основног текста закона, указујемо на то да је потребно преиспитати увођење појма, односно категорије „истражитеља”, имајући у виду послове и положај Заштитника грађана и црт његовог деловања, као и то да рад органа управе, поред контроле од стране Заштитника грађана, подлеже и другим врстама контроле које, сагласно системским прописима, врше други органи, а у којима за посилу овлашћења за вршење контроле није предвиђено одступање од уобичајених назива радних места, односно звања у којима се ти послови обављају. С тим у вези, напомињемо и то да се појам истрага, уобичајено, не везује за поступање у вези са обављањем послова, односно предузимањем радњи које, по својој природи, одговарају управљању радњама. У односу на предложену увећање кофицијентата и њихов однос према кофицијентима других државних службеника развертаних у исти подлогај или звање, као и у односу на предвиђену могућност месечног награђивања запослених указујемо на то да се предложеним решењима одступа од системских решења. Посебно је потребно оценити спрavedљивost одступања узимајући у обзир врсту и сложеност послова који се обављају, као и друге критеријуме који служе за предномање послова. У односу на решење којим се предвиђа да критеријуме и висину новчане награде утврђује заштитник грађана својим актом, нарочито указујемо на Одлуку Уставног суда ЈУ број 63/2007 од 18. новембра 2010. године и у њој садржане констатације и схватаке Уставног суда у вези са питањем уређивања права из радног односа запослених у државним органима, посебно у односу на садржину и разграничење материја, односно права и елемената од којих зависи обим права, који јесу предмет уређивања законом, од оних који, у складу са законом, могу бити предмет уређивања подзаконским актом, при чemu је потребно водити рачуна о томе да се запослени у једнаком статусу и положају не доводе у неравноправан положај.

Поред наведеног, напомињемо и то да је у достављеном тексту пре његовог упућивања Влади, а у непосредној сарадњи са представницима овог секретаријата, потребно извршити детаљну правнотехничку редакцију.

